

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. u javnoj raspravi o prijedlogu odluke o određivanju naknada za uspostavu BSA pristupa na DSLAM razini

5. svibnja 2014. godine

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) je dana 9. travnja 2014. godine otvorila javnu raspravu o prijedlogu odluke o izmjenama *Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa Hrvatskog Telekoma d.d.* (dalje u tekstu: Prijedlog odluke), u dijelu uvjeta i naknada za uspostavu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa (dalje u tekstu: BSA pristup) na DSLAM razini.

Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) u nastavku iznosi svoje komentare u ovoj javnoj raspravi.

➤ Točka 1.1. Prijedloga odluke

Predlaže se izmjena sljedeće rečenice:

„U slučaju tehničkog rješenja s novim preklopnikom, operator korisnik plaća 50% troškova za nabavu i instalaciju preklopnika (jednokratna naknada iz članka 5.6.), dok preostalih 50% troškova snosi HT.“

na način da ista glasi:

„U slučaju tehničkog rješenja s novim preklopnikom, operator korisnik plaća jednokratnu naknadu iz članka 5.6.“

Obrazloženje

HAKOM u Prijedlogu odluke predviđa da će operator korisnik u slučaju tehničkog rješenja koje podrazumijeva instalaciju novog preklopnika snositi 50% troškova za nabavu i instalaciju preklopnika, dok bi preostalih 50% troškova snosio HT. Budući da se u konkretnom slučaju radi o kapitalnim troškovima nabave i instalacije preklopnika koji služi isključivo za uspostavu veleprodajne usluge operatoru korisniku i koji HT neće koristiti za potrebe svojih maloprodajnih korisnika, nema osnove da HT snosi bilo koji dio predmetnih troškova.

Skrećemo pažnju da je HT-u određena regulatorna obveza objave standardne ponude¹ na način da je definirano da *„HT mora objaviti standardnu ponudu veleprodajnog širokopojasnog pristupa za sve usluge obuhvaćene definicijom tržišta ... na temelju koje drugi operatori neće biti obvezni plaćati dodatne troškove, koji nisu nužni za pružanje zatražene usluge...“*. Predmetna regulatorna obveza određena je HT-u u skladu s člankom 58. stavak 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: ZEK).

Budući da iz Prijedloga odluke proizlazi da je u slučaju tehničke nemogućnosti direktnog spajanja na DSLAM uređaj na određenoj lokaciji, nabava i instalacija novog preklopnika nužna za realizaciju BSA pristupa na DSLAM razini, proizlazi da je ukupan trošak takvog spajanja trošak nužan upravo i isključivo za pružanje zatražene usluge BSA pristupa na DSLAM razini. Stoga bi obvezivanje HT-a da snosi dio kapitalnih troškova nabave i instalacije novog preklopnika bilo protivno postojećoj analizi mjerodavnog tržišta i odredbama ZEK-a. Naime, HT ima obvezu ponuditi operatorima korisnicima na zahtjev BSA pristup na DSLAM razini na pojedinoj lokaciji, međutim HT ne bi smio biti primoran za svaki ostvareni pristup imati trošak na svojoj strani u iznosu od čak 35.000,00 kn. Ovakva obveza ne bi bila razmjerna i opravdana imajući u vidu regulatorna načela i ciljeve iz članka 5. ZEK-a.

---

¹ Odluka HAKOM-a o analizi tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa od 28. lipnja 2013. godine, klasa: UP/I-344-01/12-03/04, ur.br: 376-11/13-50, str. 70. dokumenta „Analiza tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa“

Dodatno ističemo da operator korisnik nije u obvezi koristiti BSA pristup na DSLAM razini kroz određeno vrijeme. Drugim riječima, budući da operator korisnik u svakom trenutku može otkazati korištenje BSA usluge te stoga možda niti neće koristiti konkretni BSA pristup do trenutka kada za njega nastaje obveza plaćanja mjesečne naknade, postoji rizik da HT neće imati mogućnost povrata svih uloženi sredstava. Stoga je nužno da se HT, kao ugovornu stranu koja nema slobodu ulaska u konkretni ugovorni odnos niti slobodu otkazivanja predmetnog odnosa iz poslovnih razloga, zaštiti na način da mu se osigura zaštita od nastanka štete. Stoga je važno definirati kako operator korisnik u dijelu kapitalnih troškova odmah na početku korištenja usluge treba nadoknaditi HT-u ukupan iznos troškova koji nastaju na strani HT-a.

Podredno, ukoliko HAKOM smatra da bi snošenje ukupnog iznosa kapitalnih troškova u trenutku realizacije BSA pristupa na DSLAM razini bilo otegotno za operatore korisnike, tada smatramo da bi se ravnoteža između interesa da se pojednostavi pristup BSA usluzi na DSLAM razini te potrebe zaštite HT-a kao veleprodajnog operatora mogla postići obvezivanjem operatora korisnika da od početka korištenja BSA na DSLAM razini, pored jednokratne naknade, plaćaju mjesečnu naknadu u iznosu od 1.450,00 kn.

➤ Točka 1.2. Prijedloga odluke

Predlaže se da se cijena jednokratne naknade iz novog članka 5.6. izmijeni na način da ista iznosi 70.000,00 kn.

Obrazloženje

Obrazloženje kao ono navedeno u odnosu na točku 1.1. Prijedloga odluke.

➤ Prijedlog dopune Prijedloga odluke

Predlaže se odlukom izmijeniti članak 4.1. stavak 7. , 4. odlomak na način da isti sada glasi:

„Troškove vezane uz realizaciju povezivanja Operatora korisnika od kolokacijskog prostora ili od kablskih uvoda na lokaciji HT-a do predviđenog HT-ovog novog preklopnika preko kojeg je moguć pristup traženom DSLAM-u, dužan je platiti Operator korisnik na način da prije početka izvođenja radova uplati 50% procijenjenih troškova kao predujam. Troškovi za ove aktivnosti mogu biti jednokratni i/ili mjesečni i ovise o lokaciji. Nakon uplate predujma od strane Operatora korisnika, HT će pristupiti izvođenju radova i obaviti aktivnosti za realizaciju povezivanja Operatora korisnika od kolokacijskog prostora ili od kablskih uvoda do predviđenog HT-ovog novog preklopnika preko kojeg će biti moguć pristup traženom DSLAM-u. HT nije obvezan pristupiti nabavi i instalaciji novog preklopnika prije nego Operator korisnik podmiri HT-u troškove nabave i instalacije novog preklopnika (jednokratna naknada iz članka 5.6. Standardne ponude). HT će realizirati traženi pristup na novi preklopnik u roku od 60 dana od uplate predujma iz ovog stavka, pod uvjetom da je jednokratna naknada iz članka 5.6. ove Standardne ponude uplaćena najkasnije s uplatom predujma. U protivnom, rok od 60 dana počinje teći s danom uplate jednokratne naknade iz članka 5.6. ove Standardne ponude.“

Obrazloženje

Postojeći 4. odlomak stavka 7. članka 4.1. predviđa uvjete za slučaj realizacije BSA pristupa na DSLAM razini na način da se operator korisnik spoji na agregacijski preklopnik. S obzirom da Prijedlog odluke više ne predviđa ovaj oblik realizacije BSA pristupa na DSLAM razini, potrebno je četvrti odlomak izmijeniti na način da se on više ne odnosi na spajanje na postojeći agregacijski preklopnik već na novi preklopnik koji služi za povezivanje DSLAM-ova na određenoj lokaciji.

S obzirom da i kod tehničkog rješenja ugradnje novog preklopnika postoji potreba za povezivanjem od kolokacijskog prostora ili od kablskih uvoda na lokaciji HT-a do predviđenog HT-ovog novog preklopnika ukoliko operator korisnik koristi svoj vlastiti pristupni kapacitet, potrebno je da u standardnoj ponudi budu definirani uvjeti i za ovaj dio radova koji se obavlja za potrebe povezivanja operatora korisnika do mjesta na kojem se nalazi konkretni DSLAM.

Nadalje, kao što proizlazi iz Prijedloga odluke, nabava i instalacija novog preklopnika za potrebe uspostave BSA pristupa na DSLAM razini stvara izrazito visok trošak. Kako bi se izbjegle situacije u kojima operator korisnik podnese HT-u zahtjev za BSA pristup na DSLAM razini na određenoj lokaciji, a potom od istog pristupa odustane ili pak nakon realizacije pristupa ne plati HT-u definiranu jednokratnu naknadu, nužno je izričito definirati da HT-ova obveza nabave i instalacije preklopnika nastaje tek po uplati jednokratne naknade od strane operatora korisnika. U protivnom, HT bi se našao u situaciji svojevrsnog kreditiranja operatora korisnika, koju je mogućnost potrebno nedvojbeno otkloniti kroz tekst standardne ponude.